

6th North Atlantic Native Sheep and Wool Conference, Lofoten 21.-25.september 2016

Foredragsholdere :

Norske tilreisende:

“Kvifor villsaudrift, kva er det som er spesielt med den gammalnorske sauene og med driftsforma”

Hilde Buer, *Værlandet, Sogn og Fjordane*

Villsaubonde, sivilagronom med mastergrad i husdyrnæring og forfatter av Villsauboka.

Etter drift med Norsk Kvit Sau og 15 år som rådgjevar og administrator i privat landbruksrelatert industri og sist som fylkesjordsjef i Hordaland, har hun i de siste 17 årene hatt glede av å drive med Gammel Norsk Sau. Nå lever Hilde og mannen Anders Braanaas av og med villsauene, ute på Værlandet.

villsauliv.no

<https://villsauliv.wordpress.com/>

“Nettverket North Atlantic Native Sheep and Wool”

Karin Flatøy Svarstad, *Sommerakademiet, Sogn og Fjordane*

Internasjonal koordinator for konferansen, kulturformidler og tekstilkunstner med ull fra villsauene som sitt spesialområde. Karin har reist med turister i vesterled i mange år og kjenner ull og korthalesauesituasjonen der bedre enn mange.

<http://www.sommerakademiet.com/>

”Norsk ull og ull fra de gamle sauerasene”

Sissel Berntsen, *Fagtjenesten for ull, Animalia,*

Leder i Fagtjenesten for ull er engasjert i opplæring av ullklassifiserer, ullkvalitet, kvalitetskontroll, kurs i ullhåndtering, faglige/tekniske spørsmål rundt temaet ull og ullhåndtering og Norsk ullstandard.

<http://www.animalia.no/Husdyrproduksjon/Fagtjenesten-for-ull/>

”Norsk Villsaulag – organisasjon, målsetting og rolle i arbeidet med «Gammalnorsk sau» som genressurs og produksjonsdyr”

Alv Ottar Folkestad, *styreleder Norsk Villsaulag*

Villsaubonde og pensjonert naturforvalter på Sunnmøre med biologi som fagbakgrunn.

Norsk Villsaulag med sine lokallag arbeider for å utvikle villsaudrift som en naturlig og tradisjonell del av husdyrholdet i Norge. «Villsau frå Norskekysten/Villsau fra Norskekysten» er godkjent varemerke. Rasestandard for Gammalnorsk Sau er rettesnor for god avl.

<http://www.villsau.no/>

”Norse Sheep Association – organization, goals and role concerning Norse Sheep as a viable gene pool and a supplementary way of sheep farming”

Alv Ottar Folkestad, *chairman of the board of Norse Sheep Association (NVL)*

Norse Sheep farmer and retired nature management adviser at Sunnmøre - biologist.

Norse Sheep Association by its regional divisions is aiming to develop hill-sheep farming as a natural and traditional part of Norwegian sheep farming. «Hill-sheep from the Coast of Norway» is licenced Trade Mark. The Norse Sheep Race Standard is the breeding guide-line.

<http://www.villsau.no/>

“Enhancing local value chains in Norway: KRUS /Utnyttelse av norsk ull”

Ingun Grimstad Klepp, forsker Forbruksforskningsinstituttet SIFO

og

Tone Tobiasson, redaktør NICE Fashion,

Ingun og Tone har skrevet boken Ren ull om verdikjeden for ull i Norge. De leder nå et større forskningsprosjekt KRUS finansiert av Norsk forskningsråd. I fordraget vil de fortelle om Krus og da med vekt på arbeidet med de eldre rasene. Ingun og Tone samarbeider aktivt med den internasjonale ullindustrien gjennom IWTO og AWI, og vil i foredraget fortelle om hva den «store» industrien er opptatt av som kan ha konsekvenser for arbeidet med de eldre rasene i Nord-Europa.

<http://www.sifo.no/page/Forskning//10060/80049.html>

Lokale foredragsholdere

“BiLiv” med grunnfilosofi “Start med det du har, der du er”

Roy Eilertsen, Bygdelivsappetittvekker, Laukvik

Oppvokst i fiskerbondefamilie, ingeniør, kokk, møbelsnekker, tømrer, høyskoleutdannelse innen bl.a. entreprenørskap og innovasjon, og opptatt utnyttelse av gårdens ressurser. I dag daglig leder i firmaet Marmelen AS hvor en rekke av hans profesjoner kombineres i et bærekraftig foretak som omhandler dyrehold, opplevelsproduksjon, matservering og foredling av gårdens ressurser.

Vi får et generelt innblikk i driften på gjenbruksgården LivLand, med spesielt fokus på deres 130 sauer av rasen Gammel Norsk Sau (GNS)

www.livland.no

www.facebook.com/Matlysthuset-706844216097691/

”Lokal ull som råstoff for vakre produkter”

Ragnhild Lie, Lofoten Wool & Arts as, Storfjord

Kunsthåndverker og universitetslektor.

Etter 17 år med kunst-, teater- og undervisningsarbeide i Lofoten startet hun bedriften som produserer garn og ferdige produkter av nøye utvalgt ull fra regionen. Naturlige materialer, farger og bærekraftig holdning ligger alltid til grunn for de mange valg man gjør i oppstarten av en slik arbeidsplass.

<http://www.lofoten-wool.no/>

”Villsauen som ressurs i et lite gårdslakteri”

Arne Einar Olaussen, Bø Gårdsslakteri, Sortland,

Slakter og villsaubonde.

Etter 30 års som slakter og kjøttbehandler i Nortura startet han eget villsauslakteri utenfor Sortland.

Godt håndverk, kjøttkvalitet og trygg mat står i fokus. Forelede varer som pinnekjøtt, lammerull og spekepølser med ulike krydder.

<https://www.facebook.com/B%C3%B8-G%C3%A5rdsslakteri-200792676721731/?fref=ts>

”Tradisjonell sauedrift i Lofoten i forhold til klimaendringene”

Odd Nicolaysen, Lofoten Korthalesaulag,

Leder i Lofoten Bonde- og småbrukerlag. Odd driver med økologisk spælsau, har Nordlandku og bygger nå opp ølbryggeri i gårdsbutikken Mormors Hus.

Hvordan kan vi i dag benytte utmark og grasressurser bedre og strekke sesongen? Og hvordan virker klimaendringene inn, og hva med regelverket i fht dyreholdet ?

<https://www.facebook.com/groups/1084870298225134/>

Island:

“Leader Sheep, unic in the world”

Daniel Hansen, *Information Center for Leader Sheep, Þórshöfn, Iceland*
Retired head teacher, now Director of Information Center for Leader Sheep.

Daniel runs the Information Center for Leader Sheep, teach about Leader Sheep, collect wool and have it spun and knitted, collect bones and horns and have worked all kind of things out of them. Assist people who are interested in Leader Sheep and send informations all over the world.

www.forystusetur.is

”Vatnsdælar saga as embroidered tapestry”

Jóhanna Erla Pálmadóttir, *Textílsetur Íslands, Blönduós, Iceland*
Director for the The Icelandic Textile Center /Textílsetur Íslands
Projectmanager for the conference in Iceland i 2014.

Textílsetur aims to promote or develop Icelandic and international textiles and to encourage research as well as education in the field of textile art and design. The current long term Icelandic work in residence is the Vatnsdælar Tapestry by Jóhanna Pálmadóttir. A 46 metre embroidered tapestry that illustrates the local Vatnsdælar saga. The work is open for visiting artists and the public to contribute to the ongoing embroidery work under the guidance and teachings of Jóhanna Pálmadóttir.

<https://www.facebook.com/IcelandicTextileCenter>

<http://textilsetur.com/about/>

Færøyene:

”Siden sist”

Dorthea Joensen, *Búnaðarstovan /Agricultural Agency, Kollafjørður, Færøyene:*
Prosjektleder for konferansen North Atlantic Native Sheep And Wool Conference 2015,
Tórshavn, Færøyene.

Tradisjonen tro forteller fjorårets konferanseleder om hvilke effekter konferansen har hatt hos dem i etterkant. Har de ulike fagmiljøene og nettverksdeltagerne f.eks. grepet fatt i gode ideer eller startet nye samarbeid? Vi får nå signaler om at prosesser er i gang!

Dorthea forteller også om livet på Færøyene og sauene der. Hun arbejder som funksjonær på Búnaðarstovan, Færøyenes eneste landbrugsforsøgsstation, men driver også privat en familiegård med 240 vinterfôra sauer av den opprinnelige færøyske sauerasen. Dessuten har de 7 ponnier av den gamle færøyske rasen «Føroyska Rossið».

<http://www.bst.fo/>

<https://www.facebook.com/Signabøgarður-233343333362451/>

Shetland:

”From Shetland’s Heritage to the catwalk 2016”

Minnie Mouatt, *Shetland Heritage Center, Unst, Shetland, Britain’s most northerly island.*

Trustee of Unst Heritage Trust and keeps a small flock of Shetland sheep, knit for pleasure and income.

Using the natural resources of the island, which includes Shetland sheep and wool production, Unst Heritage Trust tells the history of the island including its renown for producing fine spun yarn and fine lace knitting. The aim is to motivate the younger generation in the possibility of this industry continuing in a modern environment. Creating enthusiasm and inspiration is the key.

www.unstheritage.com
www.shetlandmuseumandarchives.org.uk
www.shetlandwoolbrokers.co.uk
www.shetlandartsandcrafts.co.uk

Ytre Hebridene:

“Uist Wool, -Our Story”

Dana MacPhee, *Uist Wool, Isle of North Uist, Outer Hebrides, Scotland*
Director of Uist Wool. Before starting with Uist Wool she did a degree in Textiles and professional training as a Curator and worked in several Museums & Galleries.

Uist Wool is based on the principles of People, Planet, Profit: seeking to benefit the many, establishing sustainable practices and creating a viable enterprise to support the communities of the Outer Hebrides.

The Uist Wool Mill will spin local and other fleece into desirable, unusual yarns to supply weavers, craftspeople, and visitors alike. It will help to revitalise this traditional island industry through creating employment, training and workspace using a local asset – wool. Uist Wool will also become a Centre where skills, ideas, design and inspiration are shared by young and old, novices and experts, islanders and visitors alike, through training programmes, workshops and education.

<http://makeworks.co.uk/companies/UistWool/>
<https://www.facebook.com/UistWool/>
<https://www.ruralnetwork.scot/case-studies/uist-wool-transforming-islands-through-textile-tradition>

Isle of Man:

“Manx Loaghtan Sheep, unique amongst the Northern Short Tailed sheep”

Dr Jenny Shepherd, *a doctor, part time dermatologist in hospital and a Manx Loaghtan Sheep farmer.*

Jenny will talk about the breed, the history and how lucky we are to still have these sheep as 3 times in the last 120 years they have come close to extinction. While they share the typical characteristics of all the other Northern Short tail sheep they do stand out with a number of differences, they are the only sheep that are multi-horned with 2-6 horns and they are only one colour. The meat has a unique flavour, the wool is naturally a rich dark brown, hard wearing and surprisingly soft. In the last 10 years the numbers of Loaghtans on the Isle of Man has dropped dramatically, without the flocks now being kept in England these sheep would be heading for extinction yet again.

<http://manxloaghtanproduce.com/>

“An Island of Contrasts and Beauty”

Nicky Pattinson, *Isle of Man*

Lektor i historie og lokalguide for Sommerakademiets reiser på Isle of Man.

og

Pat Kelly, *Isle of Man*

Pensjonert veterinær og bondekone.

Pat har vært ivrig i arbeidet med to bevare den gamle sauerase kalt Manx Loaghton. Hun er tekstilkunstner og arbeider med farging og toving av lokal ull. Pat er blant vertskapet som arrangerer konferansen på Isle of Man i 2017.

Pat og Nicky fortelle oss om Isle of Man og hva vi vil kunne oppleve når vi kommer til konferansen i 2017. Pat vil gi en kort introduksjon og vil vise bilder av den vakre øya og Nicky vil fortelle om kulturen og historien på Isle of Man.

"An Island of Contrasts and Beauty"

Nicky Pattinson

Lecturer in History and local guide for Sommerakademiet tours on Isle of Man.

and

Pat Kelly,

Retired veterinary and farmers wife.

Pat has been diligent in its efforts to preserve the old breed of sheep called Manx Loaghton. She is textile artist working with dyeing and felting locally sourced wool.

Pat is among the hosts who organized the conference on the Isle of Man in 2017.

Together, Pat and Nicky will tell us about the beauty of the Isle of Man and what delegates may see when they come to the Conference in 2017.

Pat will give a brief introduction to the talk and at the same time will show pictures of the beautiful Island scenery.

Nicky will follow with interesting information about the history, culture and customs of the Isle of Man.

**Workshop, 3 timer,
som del av konferansen:**

"Kystlyngheiene - ildens landskap for ull og honning"

Mons Kvamme, Bergen, Norge

Botaniker, faglig rådgiver Lyngheisenteret.

Mons Kvamme har arbeidet med forskning, vern og skjøtsel av lyngheier siden 1975.

- 1) Kystlyngheier, økologi og historie, variasjon og utbredelse.*
- 2) Internasjonale perspektiver på lyngheiene, trusler og muligheter.*
- 3) Gjennomføring av lyngbrenning og hvorfor.*

De menneskeskaptene kystlyngheiene finnes i vestlige deler av Europa fra Portugal til Nord-Norge.

De er et resultat av tradisjonelle landbruksmetoder som startet langt tilbake i forhistorisk tid. Overalt, og til alle tider, har de vært brukt til husdyrbeite og vedlikeholdt med brenning.

I dag er dette eldgamle kulturlandskapet truet av utryddelse over hele Europa.

Kulturbetingete lyngheier kan bare opprettholdes ved husdyrbeite og regelmessig, kontrollert lyngbrenning.

Lyngheisenteret ligger på øyen Lygra, ca. 25 km NV for Bergen.

Senteret omfatter 1500 daa med lyngheier som holdes så autentisk som mulig med tradisjonelle landbruksmetoder. Området er tilrettelagt for omvisninger i landskapet, undervisning, friluftsliv og forskning. På senteret er det også en informasjonsbygning med utstillinger og kafé.